

Europan 2, ανάπλαση κεντρικής περιοχής στη Μενεμένη

Europan 2, redevelopment of a central area in Menemeni, Thessaloniki

Ευρωπαϊκός Αρχιτεκτονικός Διαγωνισμός
European Architectural Competition

1990

Μελετητές
Π. Νικηφορίδης,
Μ. Κουύρο

Τοποθεσία
Μενεμένη Θεσσαλονίκης

Διοργανωτής
Europan

Διάκριση
ΒΡΑΒΕΙΟ

Ο δήμος της Μενεμένης, μιας περιοχής στην περιφέρεια της Θεσσαλονίκης, επιθυμούσε να αναμορφώσει και να αναβιθμίσει μια κενή αλητά κεντρική αστική περιοχή, έκτασης 6,4 εκταρίων. Με τη συγκεκριμένη πρόταση επιχειρείται να δημιουργηθεί το κέντρο που έχειει από την περιοχή, ως στοχείο συνοχής και να ενοποιηθεί η διαιρεμένη από τη γραμμή των τρένων γη με μια δημόσια πλατεία. Για να ενισχύει την αστική ταυτότητα του νέου κέντρου, η πρόταση, πέρα από τις χρήσεις κατοικίας και κοινωνικών δραστηριοτήτων, περιλαμβάνει χρήσεις εμπορίου και γραφείων, προσφέροντας εντέλεις έναν πολυπλοκούργιο χαρακτήρα σ' αυτήν την πλευρά της πόλης. Η αστική πλατεία που δημορφώνεται και πλαισιώνεται από τις νέες χρήσεις επικειρεί να παίξει το ρόλο καταληπτή της μεταθόντικής ανάπτυξης και να αποκαταστήσει συνέχειες με τη γύρω περιοχή.

Οι κατοικίες καταλαμβάνουν δύο οικοδομικές νησίδες. Η επεξεργασία των απαντά στον προβληματισμό για ανοιχτές οικοδομικές νησίδες και αναζητά συνέχειες με τις δύο υπάρχουσες. Οι νέες νησίδες δομούν το δημόσιο χώρο εντός κι εκτός τους, ανανεώντας τη συνήθη εσωτερόφειο, εγκαθιστώντας ένα είδος «διαφάνειας» του συμπαγούς των περιβλήματος. Μεταφέροντας αστικές ποιότητες, μια σειρά μεταβατικών χώρων αδηγούν από την εσωτερική πλατεία μέχρι τις κατοικίες. Η κάθε νησίδα περιλαμβάνει 28 κατοικίες δύο επιπέδων στις οποίες οδηγεί μια υπαίθρια διαδρομή που διατρέχει την περίμετρο του εσωτερικού, κοινού, ασκεπούς και φιτεμένου χώρου.

1

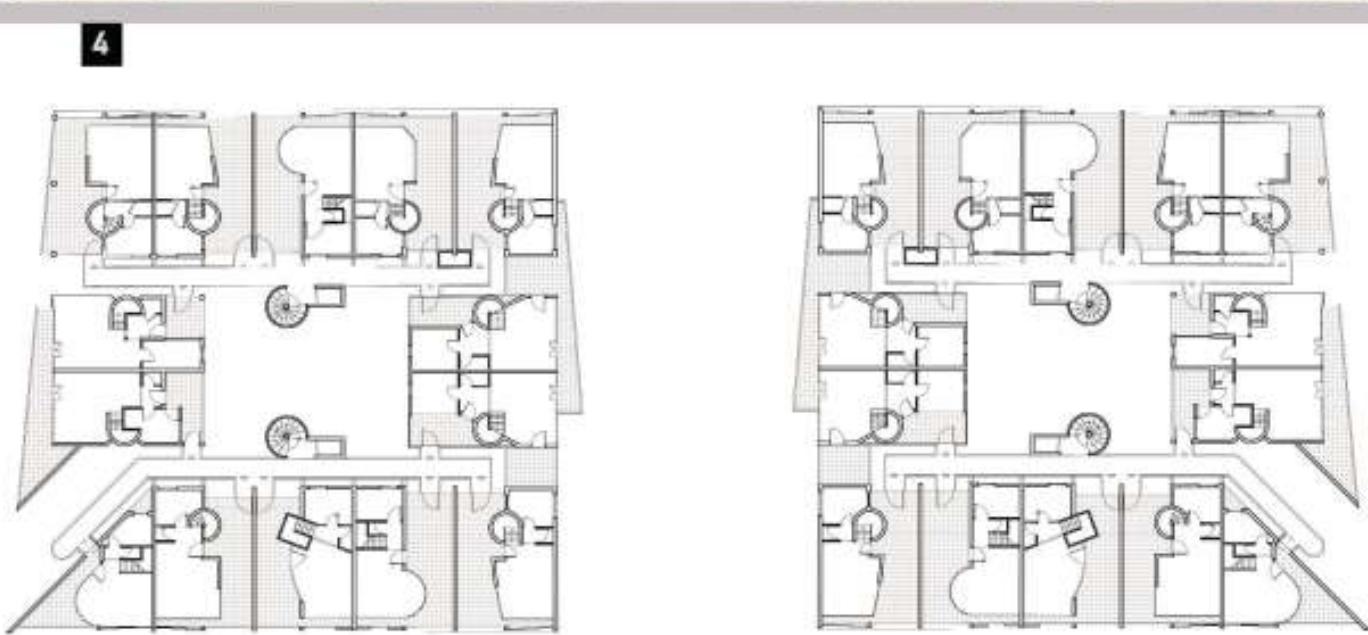
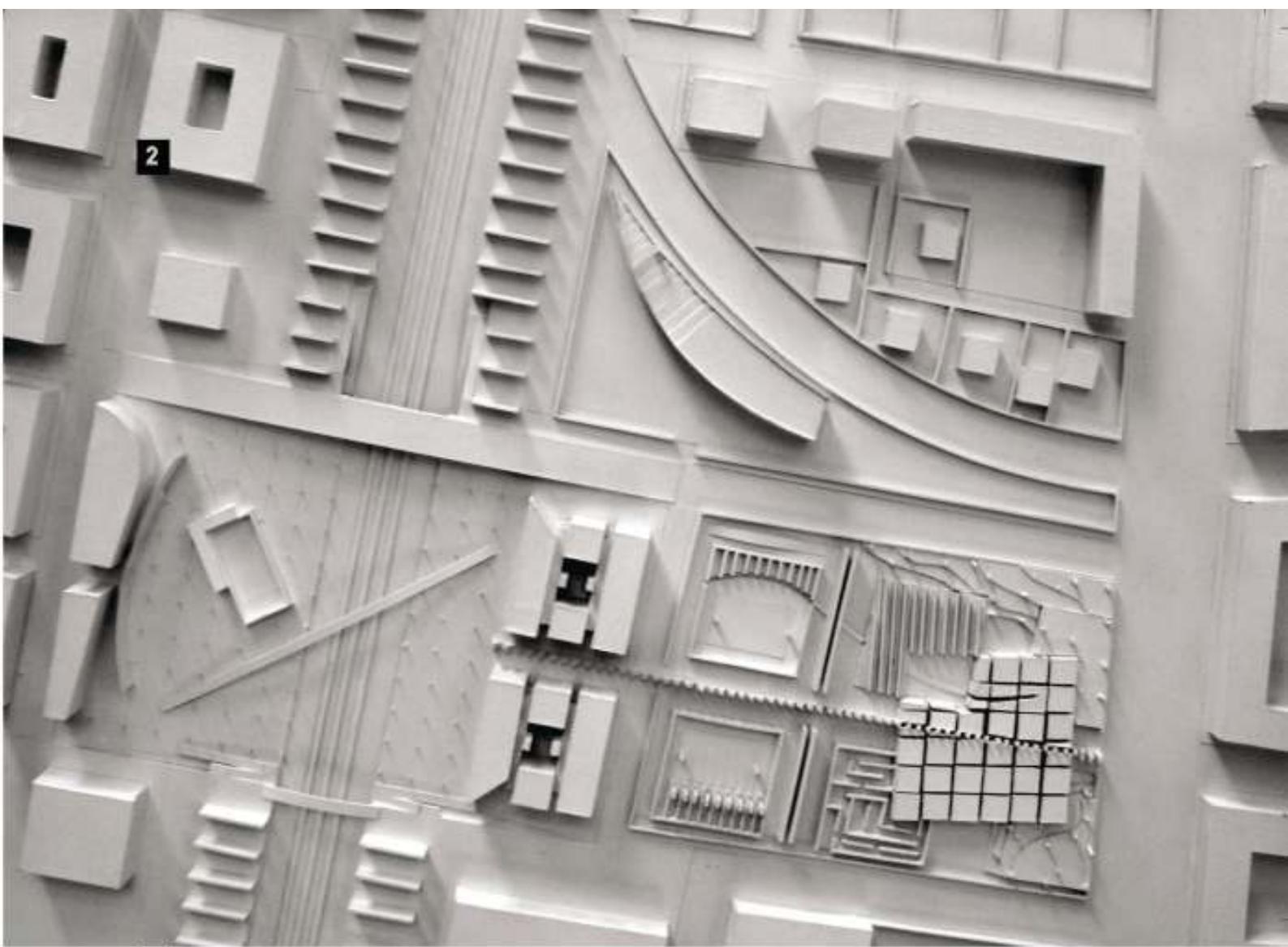

Europan 2 – Redesign of a central area in Menemeni, Thessaloniki

The municipality of Menemeni, a region in the suburbs of Thessaloniki, had the intention to redesign and upgrade an empty area of 6.4 hectares in the centre of Menemeni. The proposal made an attempt to create a centre that was missing from the area, a public square, as an element of cohesion of the fragmented land because of the rail tracks. In order to reinforce the urban identity of the new centre, apart from the uses of housing and social activities, the proposal includes uses of commerce and offices, providing a multifunctional space on this side of the city. The urban square that has been formed and framed by the new uses, undertakes the role of a catalyst for further future development and attempts to restore the continuity with the rest of the area.

The houses occupy two building islets. Their design offers an answer to the problematic of open building islets and seeks to be in succession to the existing built environment. The new islets appear public spaces inside and outside of them, negating the usual introversion of such spaces, creating a kind of transparency to their compact exterior. On every islet there are 28 two-storey houses. Conveying urban qualities, a series of transitional spaces lead from the internal square to the houses.

- 1 | Αξονομετρικό κατοικίας
- 2 | Φωτογραφία της μακέτας
- 3 | Όψεις των οικοδομικών τετραγώνων
- 4 | Κάτοψη τυπικού ορόφου

ολιτιστικό Κέντρο και δημόσιος κήπος στη Μενεμένη

Reformation of a central area in Menemeni,
Thessaloniki

Υλοποίηση
Implementation

1997...

Μελετητές
Π. Νικηφορίδης,
Μ. Καυάρη,
Μ. Κανεβάκης
Τοποθεσία
Μενεμένη Θεσσαλονίκης

Ανάθεση

ΟΠΠΕΘ '97

Έκταση

5.000 τ.μ.

Μελέτη

1996

Σε συνέχεια της βράβευσης στο Europan 2, ο ΟΠΠΕΘ '97 ανέθεσε στους μελετητές τη μελέτη κατασκευής του Πολιτιστικού Κέντρου Δήμου Μενεμένης, τμήματος, δημιούργησης, του αρχικού σχεδίου.

Η βασική αρχή της σύνθεσης του κτιρίου στηρίχτηκε σε μια διπλή ανάγκη:

1. Την ανάγκη δημιουργίας ενός κτιρίου που, καθώς βρίσκεται σε ένα έντονο γραμμικό όριο, το όριο-τομή των αιδοροδρομικών γραμμών, οφείλεται να συνδιαπλέγεται με την άλλη πλευρά.
2. Την ανάγκη εξόδου από το βυθισμένο και εσωστρεφή τόπο και τη φυγή προς τη θάλασσα και τον ανατολικό ορίζοντα.

Οι χώροι μετάβασης, εκεί όπου το μεμονωμένο κτίριο αναντάει την αστική κλίμακα, αποτελούν το κρίσιμο ενδιάμεσο όριο. Το βαθμιδωτό δώμα του κτιρίου, που επιτρέπει την άναστρο προς αυτό απευθείας από το έδαφος, εκφράζει τη διάθεση να αποτελέσει το κτίριο έναν τόπο όπου διεισδύει ο αστικός ιστός, απλά και, αντίστροφα, αυτό να «χαμηλώνει» και να συνδιαπλέγεται με την αστική κλίμακα.

Ο γενικός όγκος του κτιρίου ακολουθεί τα σχεδόν τετργωνικό σχήμα του οικοπέδου. Ένας διαγώνιος όφελος το τέμνει και το διαιρεί σε δύο διαφορετικούς όγκους, που έχουν διαφορετικές λειτουργίες: τον τριώροφο τριγωνικό όγκο του Πολιτιστικού Κέντρου και τον τραπεζοειδή του θεάτρου με το βαθμιδωτό δώμα, που αποτελεί τον υπαίθριο κινηματογράφο. Σε αυτό το σημείο, η απόδοση της νοηματικής πρόθεσης της σύνθεσης (η αίσθηση της ανάβασης που προαναφέρθηκε) ταυτίζεται με τη χρηστική υπόσταση του χώρου. Επίσης, το κατεβοκήν συμβολικό στοιχείο του θεάτρου, η βαθμίδα, είναι ακριβούτερη έτσι ώστε να αποτελεί το πιθέον αναγγώσιμο στοιχείο του κτιρίου.

Following the award in Europan 2, the OCET '97 commissioned the architects to do the designs for the construction of the Cultural Center of the municipality of Menemeni, which was a part of the original plan.

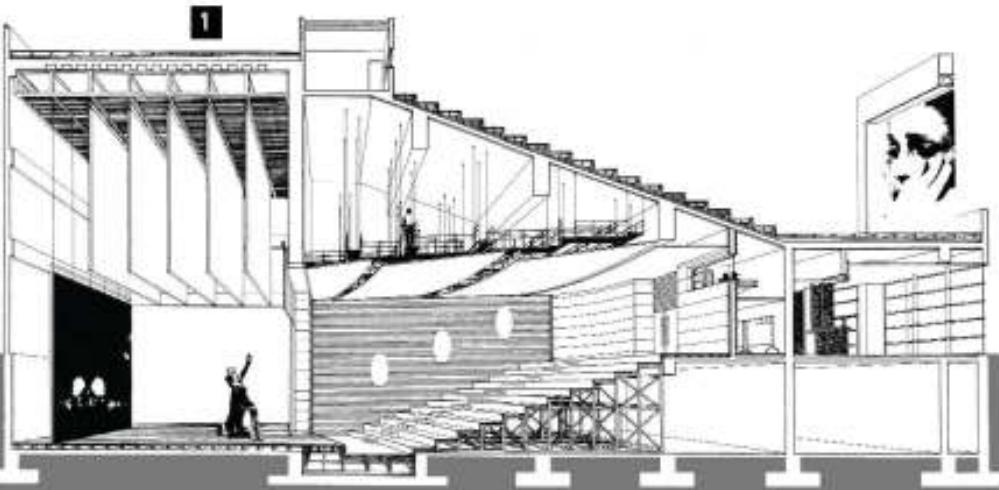
The basic principle of the design of the building was based on a double requirement:

1. The necessity to create a building that would convert with the other side, as it would be located on a strong linear limit, created by the railways.

2. The need to emerge from a submerged and introvert space and to give the opportunity to view the sea and the open horizon.

The transitive spaces, where the building encounters the urban space, constitute a critical intermediate limit. The ascent to the roof of the building starts directly from the ground level, expressing the attempt to make the building a part of the urban grid.

The general volume of the building pursues the nearly square shape of the land. A diagonal axis intersects the building, separating it in two volumes with different functions: the three-storey triangular building of the Cultural Centre and the trapezoidal building of the theatre and the open-air cinema. On that spot, the way that the true meaning of the composition is revealed [the sense of ascent] totally agrees with the substance of utility of the space.

2

3

4

1 | Τομή στο θέατρο και στον υπαίθριο κινηματογράφο

2 | Κατώ την κατασκευή

3 | Άποψη του κτιρίου

4 | Άποψη του κτιρίου

5 | Φωτογραφία της μακέτας

5

europan 4, ανάπτυξη περιοχής ΑΓΝΟ
Europan 4,
redevelopment of the industrial area of AGNO
Ευρωπαϊκός Αρχιτεκτονικός Διαγωνισμός
European Architectural Competition

1996

Μελέτητές
Π. Νικηφορίδης,
Μ. Καυάρη
Τοποθεσία
Θεσσαλονίκη
Διαργανωτής
Europan
Διάκριση
ΔΙΑΚΡΙΣΗ

Η πρόταση για την ανάπτυξη της περιοχής ΑΓΝΟ Σταυρούπολης στηρίχθηκε στην πιογική της αξιοποίησης τριών δυναμικών χαρακτηριστικών της:

1. Του ρέματος του Δενδροποτάμου, ως αποθέματος για την ανάπτυξη και διατήρηση ενός γραμμικού όχενα πρασίνου. Η αξιοποίησή του εξαρτάται από την αναθεώρηση του ρόλου του, την αναβάθμιση των εφαπτόμενων χρήσεων, των διαδρομών του μέσα στην πόλη και από τη διευθέτηση των ορίων του.

2. Των περίπου 30 αυθαίρετων σπιτιών, ενός ζωντανού τμήματος της περιοχής, που μπορεί μετά την ανασυγκρότησή τους να αποτελέσουν το νέο οικιστικό πυρήνα, είτε μέσω της διατήρησης των περισσότερων μετά από αξιολόγησή τους, είτε μέσω της δημιουργίας νέων κατοικιών που θα στεγάσουν οικογένειες των οποίων οι κατοικίες θα κατεδαφιστούν και οικογένειες που είναι εγκατεστημένες σε αυθαίρετα κτίσματα δίπλα στο νεκροταφείο.

3. Του απραντικού κτιριακού αποθέματος της βιομηχανίας ΑΓΝΟ από το οποίο θεωρήθηκε απραντικό να διατηρηθούν η γεωμετρία του χώρου και το κτίριο-σύμβολο της γαλακτοβιομηχανίας που θα μπορούσε ενδεχόμενα να πειτουργήσει σαν ένα μικρό μουσείο για αυτήν την ιστορική επικείρωση. Η αληθιγή χρήση, αποτέλεσμα της προγραμματικής πρότασης και η πρόθεση για μία λιγότερο εσωστρεφή οργάνωση του χώρου, οδήγησε στην αναθεώρηση των ορίων του, ενώ διατηρήθηκε το στοιχείο της κεντρικότητας. Η οικοδόμηση κατά μήκος των τριών πλευρών δίνει τη δυνατότητα να δημιουργηθούν οπτικές φυγές προς τις τρεις κατευθύνσεις, έτσι ώστε το τοπίο και το φως να συμμετέχουν στη συνολική σύνθεση.

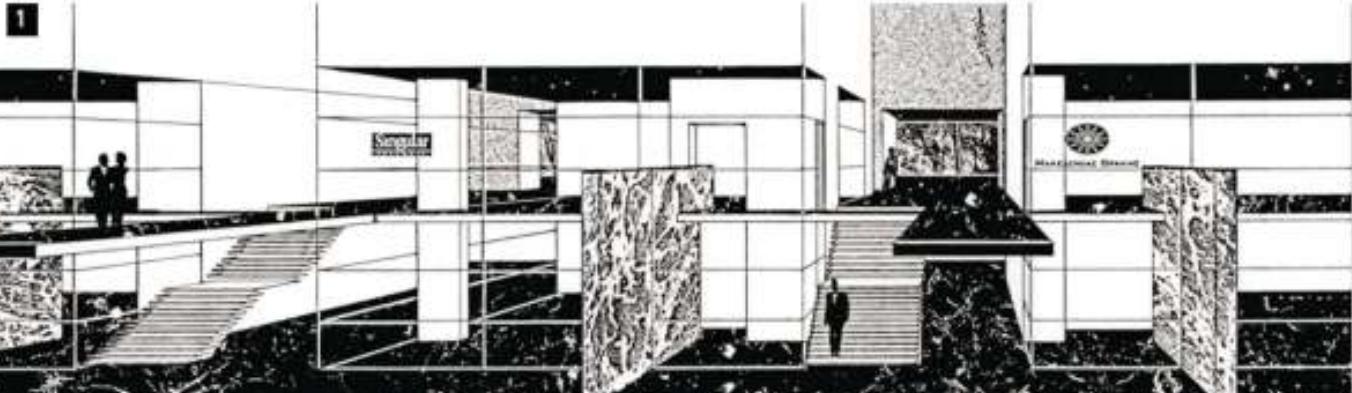
Europan 4 – Constructing the town upon the town

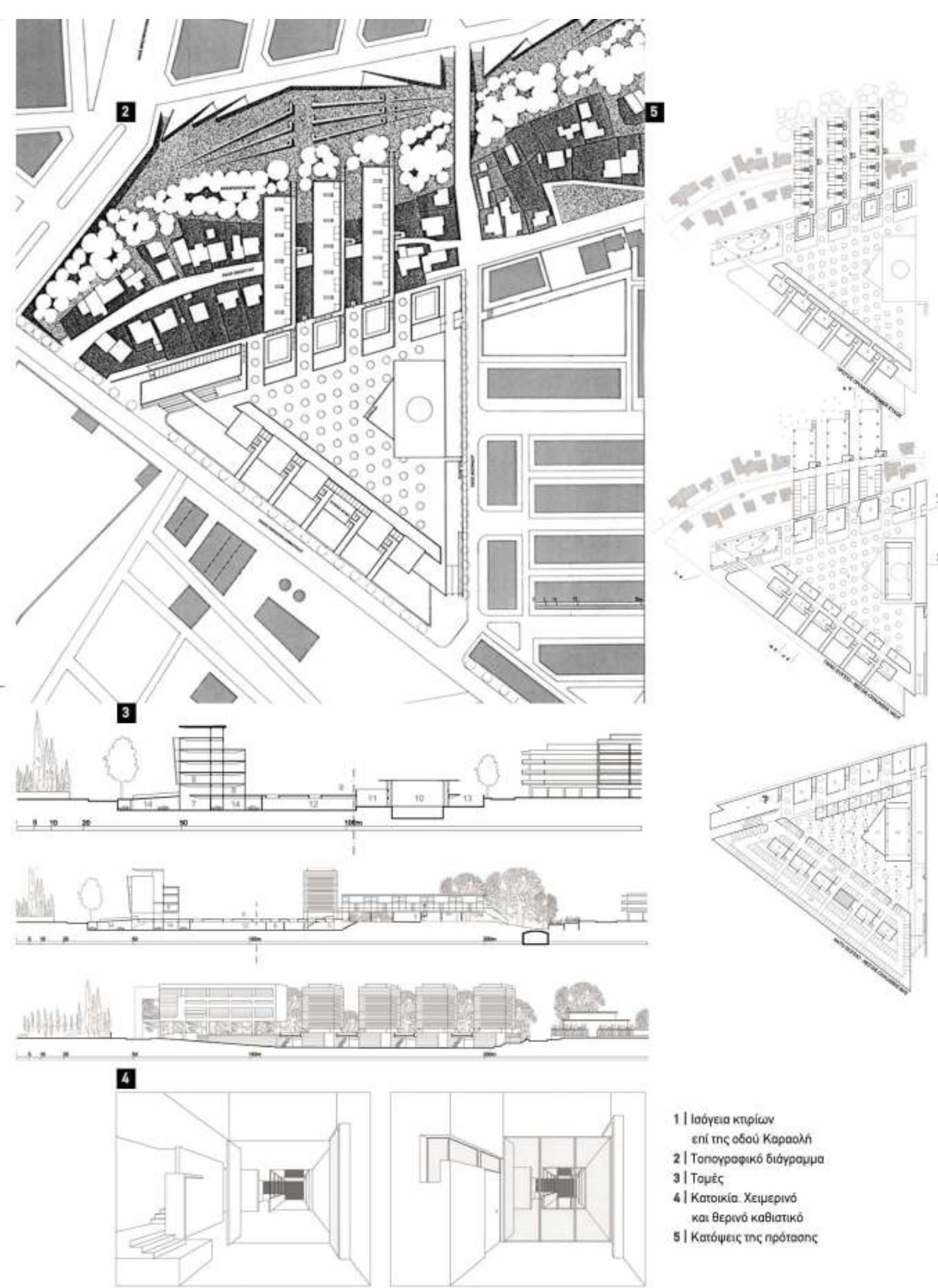
Our proposal was based on the potential elements of the area:

- The Dendropotamos river is regarded as a reserve for the creation of an axis of greenery. Regarding to the natural element of the area, the potential of Dendropotamos river depends on the radical re-examination of its role.*

- The approximately 30 illegally built houses, a living part of the area, which after restructuring may become the new housing nucleus. The proposal includes the building of new homes for those families whose homes will be demolished and for some others living in illegal buildings next to the cemetery.*

- AGNO is perhaps the most important point of reference in the area. We thought that the AGNO building should retain the geometry of the place and the building-symbol of the dairy industry, which could eventually become a small museum dedicated to this historical company. The idea of centrality took shape around a triangular square. The change of use, the result of the program proposal and the wish for a less introvert organization of the area, led us to the re-examination of its boundaries. The building along the three sides made possible the creation of openings in three directions, so that the landscape and the light could play a part in the whole composition.*

1 | Ιαόγεια κτιρίων
επί της αδού Καραολή
2 | Τοπογραφικό διάγραμμα
3 | Τομές
4 | Κατοικία. Χειμερινό και θερινό καθιστικό
5 | Κατώφεις της πρότασης

νασχεδιασμός του μνημειακού άξονα της Αριστοτέλους

Reformation of a central area in Menemeni, Thessaloniki

Διεθνής Αρχιτεκτονικός Διαγωνισμός
International Architectural Competition

1996

Μελετητές

Π. Νικηφορίδης,
Μ. Κουάμο,
Π. Ταράνη,
Μ. Μπαλιοδήμου

Τοποθεσία

Βεσσαλονίκη

Διοργανωτής
Ο.Π.Π.Ε.Θ. '97 και Ι.Ι.Α.

Διάκριση
Α' ΒΡΑΒΕΙΟ

Αναζητώντας το χαμένο χρόνο

Σε κάθε ιστορική πόλη ανακαλύπτουμε τα επάρθητα στρώματα του χρόνου ή τα διάφορα αρχιτεκτονικά στρώματα, που συνυπάρχουν, εφάπτονται, χωρίς αναγκαστικά να παίρνουν υπόψη τους το ένα το άλλο. Το φαινόμενο της αργής διάταξης της πόλης σε στρώματα αποτελεί ένα γεγονός εμπλουτισμού του αστικού τοπίου. Το θέμα, όμως, είναι τελείως διαφορετικό και πολισμόνθετο, όταν αναδύονται αυτές οι τμηματικές πλογικές στην ίδια χρονική περίοδο, όταν ένας φθοϊός μιας προηγούμενης περιόδου έρχεται στην επιφάνεια της τρέχουσας πόλης.

Στην παραπόνω διαποίηση προσπάθησε η πρότασή μας, για να καταλήξει στο ότι μια νέα ερμηνεία για τη σημερινή δυναμική του «άξονα» μπορεί να βασιστεί στην πολυμορφία, την πολλαπλότητα και την έντονη στρωματογραφία του. Προτάθηκε μια εκτεταμένη ερευνητική ανασκαφή κατά μήκος όλου του «Άξονα», οργανωμένη μακριά από την τακτική του «τυχαίου» και του «ατυχήματος» με την οποία αυτής προχωρούν οι ανασκαφές μέσα σε πυκνοδομημένο αστικό ιστό. Τα αποτελέσματα της ανασκαφικής δραστηριότητας θα διαμορφώσουν την τελική εικόνα του χώρου, ανάλογα με τη σημασία των ευρυμάτων αληθή και ανάλογα με την ιστορική ή μορφολογική φόρτωση του «επάλληλων πόλεων» χρησιμοποιείται ως σχεδιαστικό εργαλείο ο τετραγωνικός κάνναβος που διαμορφώνει τα διάφορα απομείων του «άξονα» [πλατεία-πάρκο-περίπατος], καθώς είναι ευέλικτος και εύκρητος και βασίζεται στην πραγματικότητα του αρχαιοθηγικού καννάβου.

In search of the lost time.

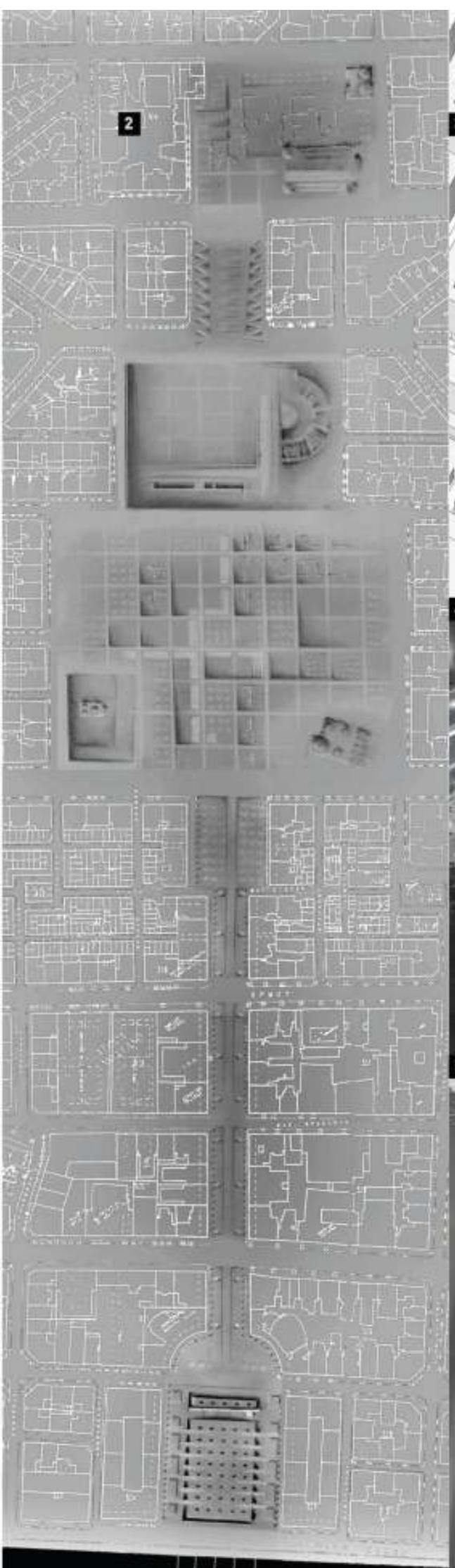
The historical facts surrounding the creation of the monumental axis of Aristotelous indicate with clarity the problem of all historic cities with numerous layers of growth, where the old is revealed and revokes the new, where the successive levels are in conflict or ignore each other; as each claims for itself its own space in the contemporary city. Perhaps the greatest strength of the Aristotelous axis in its present, incomplete form lies in the fact that it is a record of the many forms and versions of a "unique" city consisting of separate, unfinished parts, with the charm of a complex culture that should be preserved.

The proposal is based on an attempt to reformulate, in today's conditions, a symbolic interpretation of the axis, which will determine future architectural interventions there and contribute to its revival. The conclusion is that any new interpretation of today's dynamic of the axis should be based on multifomity, multiplicity and distinct stratification.

An extensive investigative excavation is proposed along the whole length of the axis, the results of which will determine the final aspect of the space. In the context of the exposure of "successive cities", a square grid is used as a designing tool to form the different parts of the axis (square-park – promenade), because it is flexible and easy to use and also forms base on the reality of the archeological grid.

- 1 | Διαμόρφωση του πάρκο
- 2 | Ιβεδύραμμα της πρόστασης στο πάρκο της Αρχαίας Αγοράς
- 3 | Αξονομετρικό της πρόστασης στο πάρκο της Αρχαίας Αγοράς
- 4 | Πρόταση επέμβασης στο πάρκο της Αρχαίας Αγοράς
- 5 | Προοπτικό αίθουσας εκδηλώσεων κάτω από την πλατεία Αριστοτέλους

νάπλαση της Νέας Παραλίας Θεσσαλονίκης

Redevelopment of the New Coast of Thessaloniki

Πανευρωπαϊκός Κλειστός Αρχιτεκτονικός Διαγωνισμός
International Open Competition

2001

Μελετητές
Π. Νικηφόρης,
Μ. Καύδη,
Atelier Castro - Denissoff
Τοποθεσία
Θεσσαλονίκη
Υπεύθυνοι φορείς
δήμος Θεσσαλονίκης
Διάκριση
Α' ΒΡΑΒΕΙΟ

Η Νέα Παραλία Θεσσαλονίκης είναι ένας γραμμικός τόπος με περιορισμένο σχετικά βάθος και μεγάλο μήκος, γεγονός που του προσδίδει τα χαρακτηριστικά του «μετώπου», του λεπτού φλοιού που απλώνεται πάνω στο δύσκολο και προκλητικό όριο μεταξύ στεριάς και θάλασσας, μεταξύ φυσικού και κατασκευασμένου τοπίου. Ο σχεδιασμός σε αυτό το όριο αφείτει να συνυπάρχει με τα υδάτινα στοιχεία, τη φύση στην πιο αστοθή μορφή της. Ιδιαίτερα το θαλάσσιο φόντο στον κόλπο της Θεσσαλονίκης αποτελεί το εκπληκτικό αυτό ακνηνικό, όπου το εφίμερο και το μεταβλητό είναι τα κυρίαρχα στοιχεία που δημιουργούν μια διαφορετική κάθε φορά στιμόσφαιρα.

Γι' αυτούς τους λόγους, η βασική απόφαση της πρότασης ήταν να διατηρηθεί η χαρακτηριστική και αναγνωρίσιμη φυσιογνωμία του ενιαίου μετώπου προς τη θάλασσα, η συνέχεια και η γραμμικότητα του τοπίου.

Στον αντίοπο της γραμμικής πορείας διαμορφώνονται στην εσωτερική πλευρά 15 χώροι πρασίνου ως μια αληθινοδιαδοχή «πράσινων δωματίων – κήπων», με ένα ιδιαίτερο θεματικό χαρακτηριστικό ο καθένας: 1. Ο κήπος του Αλέξανδρου, 2. Ο κήπος του Απογευματινού Ήλιου, 3. Ο κήπος της Αρμου, 4. Ο κήπος του Τακιού, 5. Ο κήπος των Εποχών, 6. Ο κήπος του Οδυσσέα Φωκά, 7. Ο κήπος της Μεσογείου, 8. Ο κήπος των Γλυπτών, 9. Ο κήπος Μέσα στη θάλασσα, 10. Ο κήπος των Φίλων, 11. Ο κήπος του Ήχου, 12. Ο κήπος των Ρόδων, 13. Ο κήπος της Μνήμης, 14. Ο κήπος του Νερού, 15. Ο κήπος της Μουσικής.

The New Coast of Thessaloniki is a linear place with relatively limited depth but great length, a fact that offers to it the characteristics of the "front", of the thin skin, that is inserted on the difficult and challenging limit between the land and the sea, between the natural and the constructed landscape. The design of this limit has to coexist and converse with the water element, the most unstable natural form. Specifically, the sea background of the gulf of Thessaloniki constitutes this amazing scenery, where the ephemeral and the continuously changing elements create a different atmosphere every time.

For these reasons, the basic decision of the proposal was to maintain the characteristic and recognizable physiognomy of the unified front towards the sea, the continuation and the linearity of the landscape.

At the opposite side of the linear route, 15 green spaces are formed at the inner side of the coast, as a succession of "green rooms – gardens", each one with a special thematic characteristic: 1. The garden of Alexander; 2. The garden of the Evening Sun, 3. The garden of the Sand, 4. The garden of the Shade, 5. The garden of the Seasons, 6. The garden of Odysseas Fokas, 7. The garden of the Mediterranean Sea, 8. The garden of the Sculptures, 9. The garden Inside the Sea, 10. The garden of Friends, 11. The garden of the Sound, 12. The garden of Roses, 13. The garden of Memory, 14. The garden of Water, 15. The garden of Music.

1 | Σχέδιο γενικής διάταξης

2 | Ο κήπος των Γλυπτών

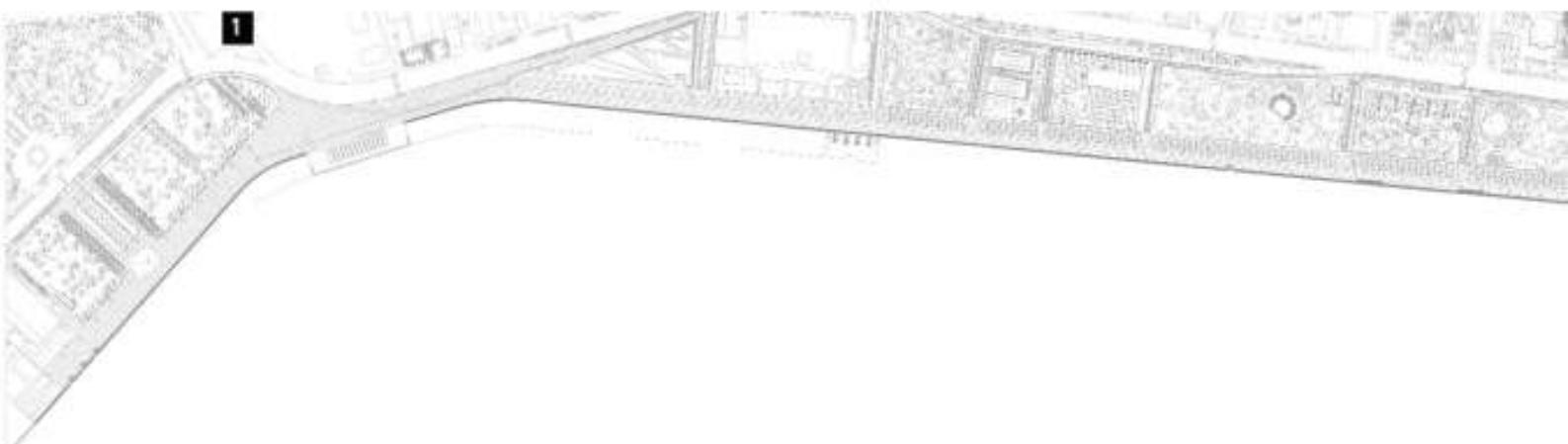
3 | Ο κήπος του Οδυσσέα Φωκά

4 | Ο κήπος των Εποχών

5 | Ο κήπος του Μ. Αλέξανδρου

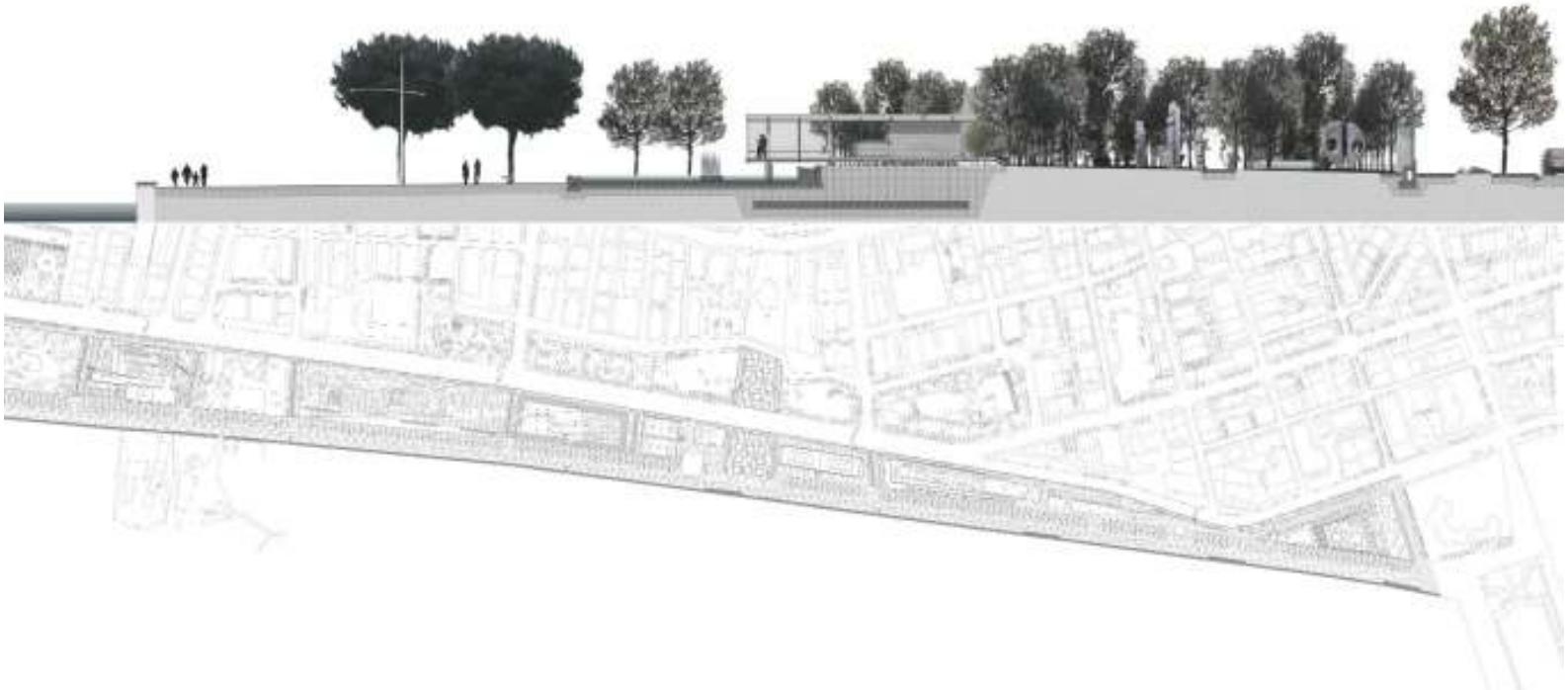
6 | Τομή στον κήπο των Γλυπτών

1

6

νάπλαση της Νέας Παραλίας Θεσσαλονίκης Redevelopment of the New Coast of Thessaloniki

Υλοποίηση
Implementation

2006

Μελετήτες
Π. Νικηφορίδης,
Μ. Κουάρο,
Atelier R. Castro - S. Denissoff
Τοποθεσία
Θεσσαλονίκη
Ανάθεση
Δήμος Θεσσαλονίκης
Μελέτη
2001 - 2005

Η γραμμικότητα, το δυναμικό συνεχές, ο ανοικτός ορίζοντας είναι τα σημαντικά πλεονεκτήματα της Νέας Παραλίας, που εντείνονται και ενισχύονται με τη διαμόρφωση του δαπέδου του κρηπιδώματος, ιδιαίτερο τόπου περιπάτου. Ο περιπατητής είναι εκτεθειμένος στο φως, στην ανοικτή προοπτική, σε μια συνεχή πορεία πάνω στο όριο μεταξύ των αντιθέτων: τη σταθερότητα του συμπαγούς κρηπιδώματος - την αστάθεια και διαύγεια του υγρού στοιχείου.

Στην εσωτερική πλευρά του κρηπιδώματος προσφέρεται η εναλλακτική δυνατότητα μιας σκιασμένης διαδρομής. Η διαδρομή αυτή πειτουργεί ως ενδιάμεσο όριο-φίλτρο μεταξύ των δύο διακριτών τμημάτων του παραλιακού μετώπου: του πλακόστρωτου και της πράσινης ζώνης.

Οι κήποι, σε αντίθεση με το πλακόστρωτο, είναι προστατευμένοι χώροι, έχουν τη δική τους εσωτρέφεια. Με την ονομασία των κήπων να ακολουθεί τη θεματική τους οργάνωση, ο κάθε χώρος σηματοδοτείται νομαρχικά. Από το αύγονθο των κήπων της Νέας Παραλίας έχουν υλοποιηθεί μέχρι τώρα οι εξής: 1. Ο κήπος του Ήχου, διαμορφωμένος ως ένα δάσος με υψηλόρεμα δέντρα, 2. Ο κήπος των Ρόδων, διαμορφωμένος ως ένα εκπαιδευτικό εργαστήριο του κόσμου των καλλιωπιστικών φυτών αιγαία και ως παιδότοπος, 3. Ο κήπος της Μνήμης, φυτεμένος με αρωματικά φυτά και βότανα που ανακαλούν τις μυρωδιές του παρελθόντος, 4. Ο κήπος του Νερού, ένας χώρος όπου το νερό είναι το κυριαρχο στοιχείο που οργανώνει και συνθέτει τη συνολική του ατμόσφαιρα και 5. Ο κήπος της Μουσικής, ένας χώρος που προσφέρεται για υπαιθριες, μικρές, μουσικές εκδηλώσεις. Η υλοποίηση του υπόλοιπου τμήματος βρίσκεται σε εξέλιξη.

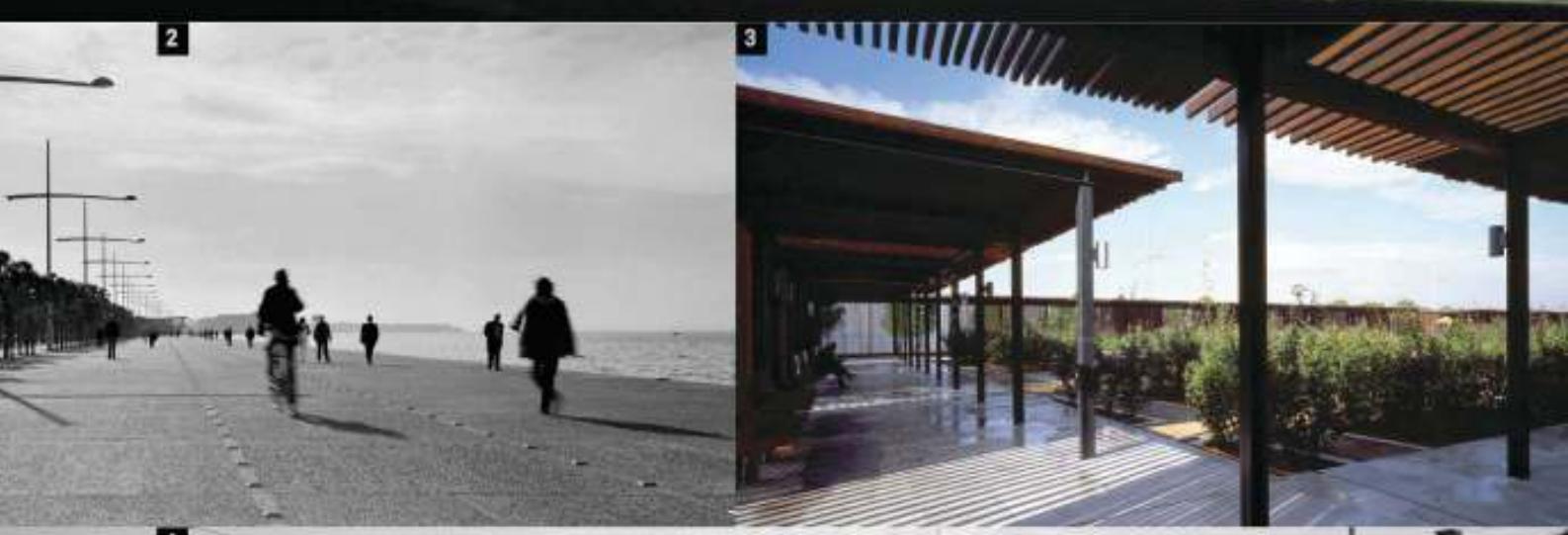
The linearity, the dynamic continuous, the open horizon are the important advantages of the New Coast, that are stretched and strengthened with the formation of the breakwater floor, an ideal place for walking. The "walker" is exposed to the light, to the open perspective and has a continuous walk on the charming limit between two oppositions: the stability of the massive breakwater – the instability and lucidity of the liquid element.

In the inner side of the breakwater, the alternative of a shaded walk is offered. This walk with the alley functions as an intermediate limit-filter between the two discrete parts of the coast front: the paving and the green zone.

The gardens, in opposition to the paving of the coastline are protected spaces and have their own introversion. Their names follow their thematic organization as each space is signaled notionally. The gardens that have been constructed are the following:

1. The garden of the Sound, planted with tall trees to remind of a forest, 2. The garden of the Roses, intended to be an educational lab for the world of flowers and at the same time a playground, 3. The garden of Memory, planted with aromatic plants and herbs whose aromas recall memories of the past, 4. The garden of the Water, a space where water is the dominant element, composing the general atmosphere, 5. The garden of the Music, a space for small music events in open air. The construction of the other 10 gardens is in progress.

- 1 | Αεροφωτογραφία του κήπου των Ρόδων και του κήπου της Μνήμης
- 2 | Γενική άποψη της αλέας
- 3 | Ο κήπος των Ρόδων
- 4 | Ο κήπος του Νερού
- 5 | Ο κήπος του Ήχου
- 6 | Άποψη του αντλιοστασίου

ολεοδομική, κυκλοφοριακή και περιβαλλοντική ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής Κοιμητηρίων Ευαγγελίστριας

Urban, traffic and environmental redevelopment of the area of the Cemeteries of Evangelistria

Διεθνής Ανοικτός Διαγωνισμός Μελετών

International Open Competition

2007

Μελετητές
Π. Νικηφόρης,
Μ. Κουάρο
Τοποθεσία
Θεσσαλονίκη
Διοργανωτής
Δήμος Θεσσαλονίκης
Διάκριση
Β' ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

Η περιοχή μετέτεται, μία από τις πιο ενδιαφέρουσες του κέντρου της Θεσσαλονίκης, είναι μία περιοχή που πάντα τη χαρακτήριζαν σπουδαϊκές ασυνέχειες και όρια, τόσο χωρικά όσο και συμβολικά. Οι χώροι που τη συνθέτουν επιβίωσαν γιατί αποτέλεσαν ζώνες αποκλεισμού από την υπόλοιπη πόλη. Το στοίχημα της ανάπτυξης της ευρύτερης περιοχής βρίσκεται στην επίτευξη μιας εξαιρετικά δύσκολης ισορροπίας ανάμεσα στο «άνοιγμα» της περιοχής προς την υπόλοιπη πόλη απλά και τη διατήρηση των ιδιομορφών δομών της, όπως αυτές συγκροτήθηκαν μέσα στο πέρασμα των χρόνων.

Η ευρύτερη περιοχή των Κοιμητηρίων Ευαγγελίστριας αποτελείται από μία σειρά χώρων με πολύ διαφορετικές χρήσεις απλά και ποιόττες. Επιπλέον, οι κλιμακώσεις και οι μεγάλες υψομετρικές διαφορές συγκροτούν πρόσθετα εσωτερικά όρια μεταξύ των υπο-περιοχών. Η περιοχή στο σύνολό της οριοθετεί τη ζώνη του Πανεπιστημίου και της Ευαγγελίστριας με τις παρυφές της Άνω Πόλης. Ξεκινώντας από τα Κοιμητήρια της Ευαγγελίστριας, κλιμακώτα και με μορφή «αστικών δωμάτων», μέσω του Νοσοκομείου του Αγίου Δημητρίου και τους Κήπους του Ποσά, καταλήγει στο Βιζαντινό τείχος και τον Άγιο Παύλο.

Η πρόταση αφορά στην καταγραφή των ιδιαίτερων και πολύπλοκων χαρακτηριστικών της περιοχής και την τεκμηρίωση των προβλημάτων της, τόσο των εσωτερικών όσο και στη σχέση της με τη γύρω πόλη. Επιχειρεί μία προσέγγιση της περιοχής με ανάλυση πολλοπλών επιπέδων, ώστε να εντοπιστούν οι γενικές θεματικές γραμμές και τα δυντικά πεδία δράσης.

The region of the Evangelistria Cemeteries, one of the most interesting regions of the city, lies on the eastern side of its historical center, and is characterized by important discontinuities and limits, either spatial or symbolic. It is composed of excluded areas of the city, which have preserved their characteristics. To redesign this region, one has to achieve an extremely difficult balance between opening this area towards the city and preserving its particular structure as it has been formed through time.

Cities, nowadays, consist of gigantic and diffused entities, highly differentiated spaces, expressing heterogeneity and diversity of activities. In the region of Evangelistria the escalations and the different ground levels create an additional internal limit that forms sub-areas. The region in its whole, delimits the zone of the Universities and Evangelistria from the region of Ano Poli. It starts from the Evangelistria Cemeteries and with the form of urban islets at different levels, ascends through the Agios Dimitrios Hospital and the "Gardens of Pasha" to the byzantine wall and to the region of Agios Pavlos.

The proposition concerns the recording of the specific and complex characteristics of the area and the documentation of its problems, either they are internal or relative to the city. An attempt is made to explore the multiple levels of the region, so as to locate the general lines and the potential fields of action.

1 | Ο πεζόδρομος της εδού Κάστρων

2 | Περιοχή εξωστών Ευαγγελίστριας

3 | Σχέδιο γενικής διάταξης

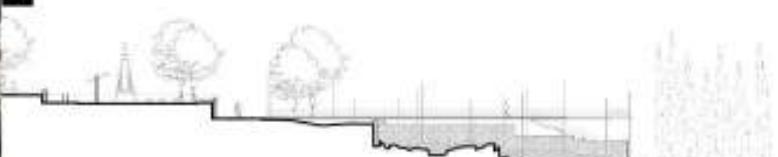
4 | Κεντρική διαμόρφωση των κοιμητηρίων της Ευαγγελίστριας

5 | Η πλατεία του Μηχανουργείου Αζυλιθιώπη

6 | Ο πεζόδρομος της Ελένης Ζωγράφου

2

νάπλαση της περιοχής Φαλήρου και της πλατείας Νικοτάρα της πόλης της Καβάλας

**Redevelopment of the area of Falirou
and Nikotsara square in Kavala**

Πανελλήνιος Αρχιτεκτονικός Διαγωνισμός Ιδεών
National Architectural Idea Competition

2008

Μελετητές
Πρ. Νικηφόρης,
Μη. Κουόρο,
Μ. Δαύση,
Μ. Νομικός,
Ι. Ανδρουτζίδης,
Δηγ. Τασολάμπρος,
Στ. Ψυλλάκη

Τοποθεσία
Καβάλα

Διοργανωτής
Δήμος Καβάλας

Διάκριση
Γ' ΒΡΑΒΕΙΟ (περιοχή Φαλήρου)

Η περιοχή ανάπτισης απλά και το σύνορο του παραθιακού μετώπου της Καβάλας χαρακτηρίζεται από ασυνέχειες και εμπόδια, διαφοροποιήσεις τόπων και αστικών χαρακτηριστικών. Στον κόμβο του Φαλήρου οι ασυνέχειες είναι αποτέλεσμα της εμπλοκής υψηλών κυκλοφοριακών φόρτων με τις, επίσης, αυξημένες κινήσεις των πεζών και τις μεγάλες υψημετρικές διαφορές, και όλα αυτά σε έναν τόπο-είσοδο της πόλης και ένα εξαιρετικής θέσης τοπίο.

Στόχος της ανάπτισης είναι να οργανώσει και να διευθετήσει την ασφαλή κίνηση των οχημάτων και να εξασφαλίσει παράλληλα ασφαλείς και βιώσιμους χώρους κίνησης των υπόλιτοπων χρωστών [πεζών, ποδηλαστών κ.λπ.].

Η κεντρική νησίδα του κόμβου είναι βυθισμένη σε σχέση με τους δρόμους και αποτελεί έναν ενδιάμεσο χώρο, όπου ο πεζός μπορεί να κινηθεί παράλληλα και κάτω από την κίνηση των αυτοκινήτων. Επίσης, μπορεί να φτάσει με κλίμακες και ράμπες στο επίπεδο του πάρκου του Φαλήρου και σε ένα στεγασμένο απλά ανοικτό προς τη θάλασσα χώρο, καθώς υπάρχει μεγάλη υψημετρική διαφορά ανάμεσα στο επίπεδο της θάλασσας και του δρόμου. Εδώ διαμορφώνεται ένα καφέ-αναψυκτήριο, το οποίο ενσωματώνεται στο φυσικό τοπίο και στην καμπύλη της ακτογραμμής. Στο σημείο αυτό προτείνεται η δημιουργία μιας κρεμαστής από το κρυπτόβωμα κατασκευής, που θα επιτρέπει τη συνέχεια της παραλιακής διαδρομής για τους πεζούς. Οι διαδρομές των πεζών, σε όλα τα επίπεδά τους, χαρακτηρίζονται από ασυνέχεια απλά και από έντονες εναπλωγές των ποιοτικών τους χαρακτηριστικών.

The region to be redesigned, as well as the whole waterfront of the city of Kavala, can be described as a region of discontinuities and impediments, differentiated spaces and urban characteristics. At the junction of Falirou -which is located at the entrance of the city and has an exceptional view- the discontinuities are the result of the encounter of heavy traffic load, of many pedestrian movements and of great level differences. The goal of the proposal is to organize the safe movement of the vehicles and, at the same time, to secure safe and viable routes for the rest of the citizens (pedestrians, cyclists, etc.).

The central islet of the junction is on a lower level comparing to the street level, providing thus an intermediate space that allows pedestrians to move safely, under the level of the vehicles. In addition, pedestrians can reach through stairs and ramps to the level of the Park of Falirou and to a covered space, open at the side of the sea, formed between the street level and the sea level. At this space there is a café, incorporated to the natural environment and the curve of the coastline. It is also proposed the creation of a structure which would be hanging from the scaffolding, allowing the continuation of the coastal pedestrian route. All the pedestrian routes are continuous and have intense changes of their qualitative characteristics.

- 1 | Το θαλάσσιο μέτωπο
- 2 | Άποψη του διαμορφωμένου κόμβου
- 3 | Κάτωφ-επίπεδο αυτοκινήτων
- 4 | Άποψη του μετώπου του κόμβου
- 5 | Άποψη του χώρου πολλαπλών χρήσεων
- 6 | Εσωτερική άποψη του χώρου πολλαπλών χρήσεων
- 7 | Άποψη του κήπου-σιθίου

1

νάπλαση της πλατείας Καπνεργάτη και της περιοχής ανατολικά από τις Καμάρες στην πόλη της Καβάλας

Redevelopment of Kapnergati square and the area east of Kamares in Kavala

Πανελλήνιος Αρχιτεκτονικός Διαγωνισμός
National Architectural Competition

2008

Μελετητές
Μ. Δαύση,
Μ. Ναυτικά,
Δημ. Τασσιλάμπρος,
Ι. Ανδρουτζίδης,
Σ. Φυτιτάκη,
Π. Νικηφορίδης,
Μ. Καυόμη,
Π. Ταράνη

Τοποθεσία
Καβάλα

Διοργανωτής
Δήμος Καβάλας

Διάκριση
Δ' ΒΡΑΒΕΙΟ [περιοχή ανατολικά
από τις Καμάρες]

Βασικός στόχος για τη διαμόρφωση της υπό μελέτη περιοχής είναι η αξιοποίηση και η ανάδειξη τόσο των ιδιαίτερων γαιομαρφοθετικών δεδομένων του τόπου όσο και των ιδιαίτερα σημαντικών διατηρούμενων ιστορικών στοιχείων του.

Κεντρική ιδέα είναι η ανάδειξη αυτών των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών, με τη δημιουργία χαράξεων και κατασκευών τέτοιων, ώστε να αναδεικνύεται η συνέχεια του χώρου μεταξύ ανατολικής και δυτικής περιοχής του Υδραγωγείου, όπως, άλλωστε, υπήρξε για αιώνες, με κατάληπτη επιλεγμένες φυτεύσεις, οι οποίες θα τανιζουν τη συνέχεια του χώρου, θα υποστηρίζουν τις προτεινόμενες χαράξεις και θα εξασφαλίζουν ευχάριστο περιβάλλον στους χρήστες της περιοχής.

Προτείνονται κλιμακωτά επίπεδα κίνησης και στάσης, διαμορφωμένα με φυσικό τρόπο (χώρα, φυτεύσεις, ξύλινες πορείες) στα δύο πρανή, τα οποία εξασφαλίζουν την εύκολη και ευχάριστη κίνηση και παραμονή από τις γειτονιές της Αγίας Βαρβάρας και της Παναγίας προς το κέντρο της πόλης μέσω των Καμαρών. Στο χαμηλό κεντρικό τμήμα αναδύεται σταδιακά ένα κτίριο, το οποίο θα φιλοξενεί ένα αναψυκτήριο-καφέ και ένα εκθετήριο-μουσείο για την εξυπηρέτηση των επισκεπτών καθώς και για τους κατοίκους της περιοχής. Η επέμβαση επικαιρύπτεται με ξύλινο κατάστρωμα, πάνω στο οποίο διαμορφώνεται μια πλατεία, θέασης και απόλαυσης του μνημείου και του ευρύτερου δημόσιου χώρου, σε διακριτή απόσταση από τους δρόμους κυκλοφορίας. Το ξύλινο αυτό κατάστρωμα παραπέμπει στα καταστώματα των πλοίων στο καρνάγιο, με το οποίο επικοινωνεί οπτικά.

The main goal of this study is redesigning this area focusing on both the specific characteristics of the place and its important historic past.

The central idea is to highlight these characteristics by using designs and structures which stress the continuity of space between the eastern and western region of the aqueduct. Appropriately selected plants will emphasize the continuity of space and will ensure a pleasant environment for the users of the area.

The new elements of design will be formed naturally in the two opposite slopes, and that will ensure a forming of a comfortable path from the neighborhoods of Agia Barbara and Panagia to the city center via the Kamares. At the lower central part of the area a new building will calmly appear from the ground, which will house a bar-café and an exhibition-museum for the visitors and local residents. The intervention will be covered on top by a wooden deck on which a new square is formed. The wooden deck refers to the decks of ships in the shipyard, which is close to the under study area.

- 1 | Γενική άποψη πρότασης
- 2 | Γενικό σχέδιο
- 3 | Τομή
- 4 | Κατεβαίνοντας την πλατεία
- 5 | Άποψη της πλατείας

8

ιαμέρφωση της κεντρικής πλατείας (πλατεία Níkis) της Κοζάνης Redesign of the central square [Niki's square] in Kozani

Πανελλήνιος Αρχιτεκτονικός Διαγωνισμός Προσκεδίων
National Architectural Draft Competition

2010

Μελετητές
Π. Νικηφορίδης,
Μ. Κουόμο
Τοποθεσία
Κοζάνη
Διοργανωτής
Δήμος Κοζάνης
Διάκριση
Β' ΒΡΑΒΕΙΟ

Η βασική πρόθεση της πλάσης για δημιουργία ενός ενιαίου, δημόσιου, κεντρικού χώρου που θα μεγιστοποιεί την αίσθηση του μεγέθους του και θα ενσωματώνει όλες τις κινήσεις και ροές σε έναν ιασπροπυμένο αστικό χώρο όπου ο πεζός έχει προτεραιότητα, πραγματοποιείται με την πρόταση για κατασκευή ενός ενιαίου δοσίου από κυβόλιθους, δμοια διαμορφωμένο στην πλατεία όσο και στους γύρω από αυτό δρόμους και πεζόδρομους. Ο χώρος της πλατείας οριοθετείται χωρίς να αναιρείται η αίσθηση του ενιαίου δημόσιου χώρου. Τα στοιχεία που οριοθετούν το χώρο της πλατείας επιχειρείται να μην αποτελούν «όρια» με την έννοια των εμπόδιων, οργανώνοντας το χώρο δημιουργώντας «κινήσεις» εδάφους, διαφοροποιήσεις πάνω σε ένα ενιαίο έδαφος. Επιπλέον, οι διαμορφώσεις που «οριοθετούν» τον κεντρικό χώρο της πλατείας παραπομβάνοντας υψηλεμπερικές διαφορές του εδάφους δημιουργώντας μια ενιαία, ομοεπίπεδη, πλειούργικη επιφάνεια.

Η γεωμετρική χάραξη των στοιχείων που «οριοθετούν» την πλατεία αποδικοπεῖ:

- Στη δημιουργία ενός ενιαίου δημόσιου χώρου που «στρέφεται» προς το συγκρότημα των δημόσιων κτιρίων, κυρίως προς το ναό του Αγίου Νικολάου και «διαχέεται» προς αυτόν, δημιουργώντας μια συνέχεια του δημόσιου χώρου.
- Στην προβολή του κτιρίου του δημαρχείου δημιουργώντας ένα δημόσιο χώρο που στρέφεται προς αυτό καθώς η απομερινή χάραξη της πλατείας παραμένει έκκεντρη σε σχέση με αυτό.
- Στον τονισμό και την ενίσχυση του απραντικού άξονα της δούού Ειρήνης.

The basic purpose of the proposal is the creation of a united, central, public space which would maximize the perception of its size and incorporate all the movements in a balanced urban space, where pedestrians would have the priority. This can be achieved through the proposal to construct uniform terrain made of pavers, identically formed not only on the surface of the square but also on the surface of the surrounding streets and pedestrian streets. The area of the square is, thus, delimited without negating the perception of a united public space. The elements that define the space of the square are not meant to play the role of barriers or obstacles, but to organize it through differentiations of the uniform terrain. In addition, the structures that define the central space of the square handle the different levels that exist around it to create an even, uniform, functional surface.

The geometric incisions of the elements that define the square aims to:

- *The creation of a united public space, open towards the church of Agios Nikolaos, focusing on this direction and accenting the continuity of the public space.*
- *The projection of the city hall, creating a public space directed towards this building, because the current axis of the square is not in this direction.*
- *The reinforcement of the important axis of Eirini street.*

- 1 | Άποψη της πλατείας προς το Δημαρχείο
- 2 | Άποψη της πλατείας προς το κτίριο της Εθνικής Τράπεζας
- 3 | Φωτογραφία μακέτας
- 4 | Άποψη της πλατείας από την πέργκολα
- 5 | Τομή A1
- 6 | Τομή A2

